

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΜΙΓΑΔΙΚΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ

Το Σύνολο $\mathbb{C}$ των Μιγαδικών Αριθμών

Είναι γνωστό ότι η εξίσωση $x^2 = -1$ δεν έχει λύση στο σύνολο $\mathbb{R}$ των πραγματικών αριθμών, αφού το τετράγωνο κάθε πραγματικού αριθμού είναι μη αρνητικός αριθμός.

Για να ξεπεράσουμε τη δυσκολία αυτή, διευρύνουμε το σύνολο $\mathbb{R}$ σε ένα σύνολο $\mathbb{C}$, το οποίο να έχει τις ίδιες πράξεις με το $\mathbb{R}$, τις ίδιες ιδιότητες των πράξεων αυτών και στο οποίο να υπάρχει ο αριθμός i που είναι μια ρίζα της εξίσωσης $x^2 = -1$, δηλαδή $i^2 = -1$.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, το σύνολο $\mathbb{C}$ θα έχει ως στοιχεία:

- * όλους τους πραγματικούς αριθμούς,
- * όλα τα στοιχεία της μορφής βi , $\beta \in \mathbb{R}$,
- * όλα τα αθροίσματα της μορφής $\alpha + \beta i$, $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.

Οι παραπάνω αριθμοί λέγονται μιγαδικοί αριθμοί και το $\mathbb{C}$ σύνολο των μιγαδικών αριθμών.

Κάθε στοιχείο z του $\mathbb{C}$ γράφεται κατά μοναδικό τρόπο με τη μορφή $z = \alpha + \beta i$, όπου $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$.

Κάθε μιγαδικός αριθμός της μορφής βi , $\beta \in \mathbb{R}$ λέγεται φανταστικός. Το σύνολο όλων των φανταστικών αριθμών συμβολίζεται με I .

Αν $z = \alpha + \beta i$, $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, ο α λέγεται πραγματικό μέρος του z και συμβολίζεται με $\text{Re}(z)$, ενώ ο β λέγεται φανταστικό μέρος του z και συμβολίζεται με $\text{Im}(z)$.

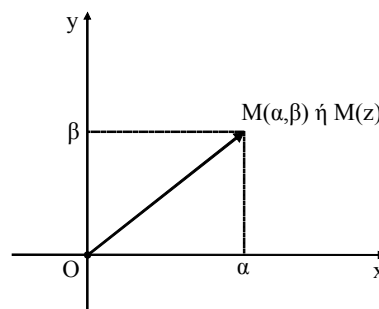
Ισότητα Μιγαδικών Αριθμών

Δύο μιγαδικοί αριθμοί είναι ίσοι, αν και μόνο αν έχουν ίσα πραγματικά μέρη και ίσα φανταστικά μέρη, δηλαδή $\alpha + \beta i = \gamma + \delta i \Leftrightarrow \alpha = \gamma$ και $\beta = \delta$.

Να σημειώσουμε ότι η διάταξη και οι ιδιότητές της δε μεταφέρονται από τους πραγματικούς στους μιγαδικούς αριθμούς.

Γεωμετρική Παράσταση Μιγαδικών

Κάθε μιγαδικός αριθμός $z = \alpha + \beta i$ μπορεί να παρασταθεί στο καρτεσιανό επίπεδο με το σημείο $M(\alpha, \beta)$. Αλλά και αντιστρόφως, κάθε σημείο $M(\alpha, \beta)$ του καρτεσιανού αυτού επιπέδου μπορούμε να το αντιστοιχίσουμε στο μιγαδικό $\alpha + \beta i$. Το σημείο M λέγεται εικόνα του μιγαδικού z και μπορούμε να το συμβολίσουμε με $M(z)$.

Το καρτεσιανό επίπεδο του οποίου τα σημεία είναι εικόνες μιγαδικών αριθμών θα το λέμε μιγαδικό επίπεδο.

Οι εικόνες των πραγματικών αριθμών $\alpha = \alpha + 0i$ είναι τα σημεία $M(\alpha, 0)$ και ανήκουν στον άξονα $x'x$. Γι' αυτό ο άξονας $x'x$ λέγεται πραγματικός άξονας. Οι εικόνες των φανταστικών αριθμών $\beta i = 0 + \beta i$ είναι τα σημεία $M(0, \beta)$ και ανήκουν στον άξονα $y'y$. Γι' αυτό ο άξονας $y'y$ λέγεται φανταστικός άξονας. Ένας μιγαδικός $z = \alpha + \beta i$ παριστάνεται επίσης και με τη διανυσματική ακτίνα, $\overline{OM}$, του σημείου $M(\alpha, \beta)$.

Πράξεις στο σύνολο C των μιγαδικών αριθμών

Σύμφωνα με τον ορισμό, η πρόσθεση και ο πολλαπλασιασμός δύο μιγαδικών αριθμών γίνονται όπως ακριβώς και οι αντίστοιχες πράξεις με διώνυμα $\alpha + \beta x$ στο $\mathbb{R}$, όπου βέβαια αντί για x έχουμε το i .

1. Πρόσθεση

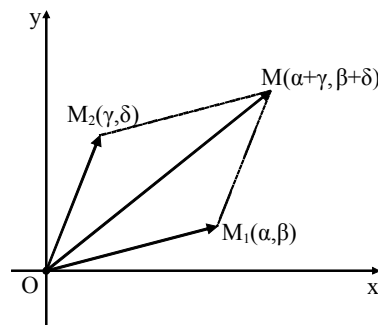
Για την μιγαδικών αριθμών $\alpha + \beta i$ και $\gamma + \delta i$ έχουμε:

$$(\alpha + \beta i) + (\gamma + \delta i) = (\alpha + \gamma) + (\beta + \delta)i.$$

Γεωμετρική ερμηνεία της πρόσθεσης

Αν $M_1(\alpha, \beta)$ και $M_2(\gamma, \delta)$ είναι οι εικόνες των $\alpha + \beta i$ και $\gamma + \delta i$ αντιστοίχως στο μιγαδικό επίπεδο, τότε το άθροισμα $(\alpha + \beta i) + (\gamma + \delta i) = (\alpha + \gamma) + (\beta + \delta)i$ παριστάνεται με το σημείο $M(\alpha + \gamma, \beta + \delta)$.

Δηλαδή, $\overline{OM} = \overline{OM_1} + \overline{OM_2}$ και επομένως η διανυσματική ακτίνα του αθροίσματος των μιγαδικών $\alpha + \beta i$ και $\gamma + \delta i$ είναι το άθροισμα των διανυσματικών ακτινών τους.

2. Αφαίρεση

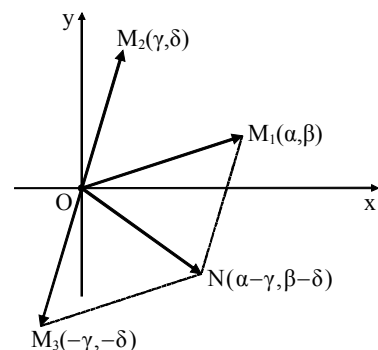
Για την αφαίρεση του μιγαδικού αριθμού $\gamma + \delta i$ από τον $\alpha + \beta i$, έχουμε:

$$(\alpha + \beta i) - (\gamma + \delta i) = (\alpha + \beta i) + (-\gamma - \delta i) = (\alpha - \gamma) + (\beta - \delta)i.$$

Γεωμετρική ερμηνεία της αφαίρεσης

Αν $M_1(\alpha, \beta)$ και $M_2(\gamma, \delta)$ είναι οι εικόνες των $\alpha + \beta i$ και $\gamma + \delta i$ αντιστοίχως στο μιγαδικό επίπεδο, η διαφορά $(\alpha + \beta i) - (\gamma + \delta i) = (\alpha - \gamma) + (\beta - \delta)i$ παριστάνεται με το σημείο $M(\alpha - \gamma, \beta - \delta)$.

Δηλαδή, $\overline{ON} = \overline{OM_1} - \overline{OM_2}$ και επομένως η διανυσματική ακτίνα της διαφοράς των μιγαδικών $\alpha + \beta i$ και $\gamma + \delta i$ είναι η διαφορά των διανυσματικών ακτινών τους.

3. Πολλαπλασιασμός

Για τον πολλαπλασιασμό δύο μιγαδικών $\alpha + \beta i$ και $\gamma + \delta i$ έχουμε:

$$(\alpha + \beta i)(\gamma + \delta i) = \alpha\gamma + \alpha\delta i + \beta\gamma i + \beta\delta i^2 = (\alpha\gamma - \beta\delta) + (\alpha\delta + \beta\gamma)i$$

Συζυγείς αριθμοί

Ο αριθμός $\alpha - \beta i$ λέγεται συζυγής του $z = \alpha + \beta i$ και συμβολίζεται με $\bar{z}$.

Δηλαδή, $\bar{\bar{z}} = \alpha - \beta i$.

Επειδή είναι και $\overline{\alpha - \beta i} = \alpha + \beta i$, οι $\alpha + \beta i$, $\alpha - \beta i$ λέγονται συζυγείς μιγαδικοί και ισχύει ότι $\overline{(\bar{z})} = z$.

4. Διαίρεση

Για το πηλίκο $\frac{\alpha + \beta i}{\gamma + \delta i}$, όπου $\gamma + \delta i \neq 0$, πολλαπλασιάζουμε τους όρους του

κλάσματος με το συζυγή του παρονομαστή και έχουμε:

$$\frac{\alpha + \beta i}{\gamma + \delta i} = \frac{(\alpha + \beta i)(\gamma - \delta i)}{(\gamma + \delta i)(\gamma - \delta i)} = \frac{(\alpha\gamma + \beta\delta) + (\beta\gamma - \alpha\delta)i}{\gamma^2 + \delta^2} = \frac{\alpha\gamma + \beta\delta}{\gamma^2 + \delta^2} + \frac{\beta\gamma - \alpha\delta}{\gamma^2 + \delta^2}i.$$

Δύναμη Μιγαδικού

Οι δυνάμεις ενός μιγαδικού αριθμού z με εκθέτη ακέραιο ορίζονται ακριβώς όπως και στους πραγματικούς αριθμούς. Δηλαδή :

* $z^1 = z$, $z^2 = z \cdot z$ και γενικά $z^v = z^{v-1} \cdot z$, για κάθε θετικό ακέραιο v , με $v > 1$.

* Αν $z \neq 0$, τότε $z^0 = 1$, $z^{-v} = \frac{1}{z^v}$, για κάθε θετικό ακέραιο v .

Για τις δυνάμεις των μιγαδικών αριθμών ισχύουν οι ίδιες ιδιότητες που ισχύουν και για τις δυνάμεις των πραγματικών αριθμών.

Δυνάμεις του i

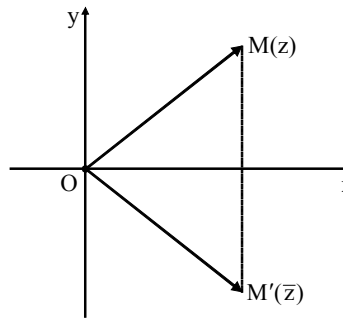
Για τις δυνάμεις του i έχουμε:

$$i^v = i^{4\rho + \upsilon} = i^{4\rho} i^\upsilon = (i^4)^\rho i^\upsilon = 1^\rho i^\upsilon = i^\upsilon = \begin{cases} 1 & , \text{αν } \upsilon = 0 \\ i & , \text{αν } \upsilon = 1 \\ -1 & , \text{αν } \upsilon = 2 \\ -i & , \text{αν } \upsilon = 3 \end{cases}$$

Άρα, για να υπολογίσουμε μια δύναμη του i , εκτελούμε την ευκλείδεια διαίρεση του v με το 4 και γράφουμε το v στη μορφή $v = 4\rho + \upsilon$, όπου ρ το πηλίκο και υ το υπόλοιπο.

Ιδιότητες Συζυγών

1. Στο μιγαδικό επίπεδο οι εικόνες δύο συζυγών μιγαδικών $z = \alpha + \beta i$ και $\bar{z} = \alpha - \beta i$ είναι τα σημεία $M(\alpha, \beta)$ και $M'(\alpha, -\beta)$ που είναι συμμετρικά ως προς τον άξονα $x'x$.

2. Για δύο συζυγείς μιγαδικούς αριθμούς $z = \alpha + \beta i$ και $\bar{z} = \alpha - \beta i$ ισχύουν:

* $z + \bar{z} = 2\alpha = 2\operatorname{Re}(z)$,

* $z - \bar{z} = 2\beta i = 2\operatorname{Im}(z)i$.

3. Αν z_1, z_2, z είναι μιγαδικοί αριθμοί, τότε:

* $\overline{z_1 + z_2} = \bar{z}_1 + \bar{z}_2$

* $\overline{z_1 - z_2} = \bar{z}_1 - \bar{z}_2$

* $\overline{z_1 \cdot z_2} = \bar{z}_1 \cdot \bar{z}_2$

* $\overline{\begin{pmatrix} z_1 \\ z_2 \end{pmatrix}} = \begin{pmatrix} \bar{z}_1 \\ \bar{z}_2 \end{pmatrix}$

* $\overline{(z^v)} = (\bar{z})^v$.

Επίλυση της Εξίσωσης $az^2 + bz + \gamma = 0$ με $a, \beta, \gamma \in \mathbb{R}$ και $a \neq 0$

Αν $\Delta = \beta^2 - 4a\gamma$ η διακρίνουσα της εξίσωσης, έχουμε τις εξής περιπτώσεις:

1. Αν $\Delta > 0$, τότε η εξίσωση έχει δύο πραγματικές λύσεις $z_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$.

2. Αν $\Delta = 0$, τότε έχει μια διπλή πραγματική λύση $z = \frac{-\beta}{2a}$.

3. Αν $\Delta < 0$, τότε έχει δύο συζυγείς μιγαδικές λύσεις $z_{1,2} = \frac{-\beta \pm i\sqrt{-\Delta}}{2a}$.

* Σε κάθε περίπτωση ισχύουν οι τύποι Vieta : $z_1 + z_2 = \frac{-\beta}{a}$, $z_1 \cdot z_2 = \frac{\gamma}{a}$.

Παρατηρήσεις

1. Όταν θέλουμε να υπολογίσουμε μια μεγάλη δύναμη ενός μιγαδικού αριθμού z , συνήθως υπολογίζουμε αρχικά τη δύναμη z^2 ή z^3 κτλ μέχρι να βρούμε αριθμό πραγματικό ή φανταστικό.

Π.χ. για τον υπολογισμό της δύναμης $(1 - i\sqrt{3})^{63}$ υπολογίζουμε πρώτα

$$(1 - i\sqrt{3})^2 = 1 - 2i\sqrt{3} + 3i^2 = 1 - 2i\sqrt{3} - 3 = -2 - 2i\sqrt{3}$$

$$\text{και } (1 - i\sqrt{3})^3 = (1 - i\sqrt{3})^2(1 - i\sqrt{3}) = (-2 - 2i\sqrt{3})(1 - i\sqrt{3}) =$$

$$-2 + 2i\sqrt{3} - 2i\sqrt{3} + 2i^2(\sqrt{3})^2 = -2 - 6 = -8.$$

$$\text{Άρα } (1 - i\sqrt{3})^{63} = [(1 - i\sqrt{3})^3]^{21} = (-8)^{21} = -8^{21} = -2^{63}.$$

2. Για τους αριθμούς $\alpha + \beta i$, $\beta - \alpha i$ που εμφανίζονται σε πολλές ασκήσεις ισχύει: $\alpha + \beta i = -i^2\alpha + \beta i = i(\beta - \alpha i)$.

3. Ισχύουν οι τύποι: $\operatorname{Re}(z) = \frac{z + \bar{z}}{2}$ και $\operatorname{Im}(z) = \frac{z - \bar{z}}{2i}$.

4. Ισχύουν οι ισοδυναμίες : α) $z \in \mathbb{R} \Leftrightarrow \bar{z} = z$ και β) $z \in \mathbf{I} \Leftrightarrow \bar{z} = -z$.

Όταν χρησιμοποιούμε τις παραπάνω ισοδυναμίες πρέπει κάθε φορά να τις αποδεικνύουμε ως εξής:

$$\alpha) z \in \mathbb{R} \Leftrightarrow \operatorname{Im}(z) = 0 \Leftrightarrow \frac{z - \bar{z}}{2i} = 0 \Leftrightarrow z - \bar{z} = 0 \Leftrightarrow \bar{z} = z.$$

$$\beta) z \in \mathbf{I} \Leftrightarrow \operatorname{Re}(z) = 0 \Leftrightarrow \frac{z + \bar{z}}{2} = 0 \Leftrightarrow z + \bar{z} = 0 \Leftrightarrow \bar{z} = -z.$$

5. Για να βρούμε το γεωμετρικό τόπο της εικόνας ενός μιγαδικού αριθμού z , θέτουμε $z = x + yi$, με $x, y \in \mathbb{R}$ και προσπαθούμε να βρούμε μια σχέση μεταξύ x, y που θα μας δώσει και την εξίσωση του ζητούμενου γεωμετρικού τόπου.

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Για τις διάφορες τιμές του $v \in \mathbb{N}^*$ να υπολογιστεί το άθροισμα $\Sigma = 1 + i + i^2 + \dots + i^v$.

2. Να αποδείξετε ότι για κάθε $v \in \mathbb{N}^*$ ισχύει:

$$i^v + i^{v+1} + i^{v+2} + i^{v+3} = \frac{1}{i^v} + \frac{1}{i^{v+1}} + \frac{1}{i^{v+2}} + \frac{1}{i^{v+3}}.$$

3. Για τις διάφορες θετικές ακέραιες τιμές του v , να βρείτε την τιμή της παράστασης $A = (1 + i^v)(1 + i^{2v})$.

4. Να βρείτε όλες τις τιμές της παράστασης: $A = 1 - i + i^2 - i^3 + \dots + (-1)^v i^v$, $v \in \mathbb{N}^*$.

5. Να αποδείξετε ότι το άθροισμα των διαφορετικών τιμών που παίρνει η παράσταση $A = (2 - i^v)(1 + i^{v+1})$, $v \in \mathbb{N}$, είναι πραγματικός αριθμός.

6. Να λυθεί η εξίσωση $2z - 1 + 3i = iz + 5i$.

7. Να λυθούν στο $\mathbb{C}$ οι εξισώσεις:

α) $z^2 - 4z + 13 = 0$

β) $z + \frac{1}{z} = 1$

γ) $z^2 + 1 = 0$.

8. Να λύσετε στο σύνολο των μιγαδικών αριθμών τις εξισώσεις:

α) $z + 3\bar{z} = 0$

β) $z + \bar{z} = 5$

γ) $2z^2 - 3\bar{z} = -1$.

9. Να λυθούν στο $\mathbb{C}$ οι εξισώσεις:

α) $z^3 = -1$

β) $z^3 - 3z^2 + 4z - 12 = 0$.

10. Να λυθεί η εξίσωση $\bar{z} = 8 - 3z$.

11. Να βρείτε το z ώστε $\bar{z} = z^2$.

12. Να βρείτε τους πραγματικούς αριθμούς x και y για τους οποίους ισχύει η ισότητα $(2x - 3yi)^2 = \frac{1}{2}i$.

13. Να λύσετε στο σύνολο των μιγαδικών αριθμών την εξίσωση $3iz - (1 - i)(z + 1) = (3 - i)^2$.

14. Να λύσετε το σύστημα:
$$\begin{cases} (1 + 2i)z + (3 - i)w = 4i \\ (3 + 2i)\bar{z} + 5i\bar{w} = -1 - 11i \end{cases}$$

15. Να λύσετε στο σύνολο των μιγαδικών αριθμών το σύστημα:

$$\begin{cases} (1-i)z_1 - 3iz_2 = 9 - 8i \\ (2+i)z_1 + (7-2i)z_2 = 23 + 16i \end{cases}$$

16. Αν το άθροισμα και το γινόμενο δύο μη πραγματικών μιγαδικών z_1 και z_2 είναι πραγματικοί αριθμοί, να αποδείξετε ότι οι z_1, z_2 είναι συζυγείς μιγαδικοί.

17. Για κάθε $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ να αποδείξετε ότι $(\alpha + \beta i)^2 + (\beta - \alpha i)^2 = 0$.

18. Αν $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$ και $v \in \mathbb{N}^*$, να αποδειχθεί ότι $(\alpha + \beta i)^{4v+2} + (\beta - \alpha i)^{4v+2} = 0$.

19. Αν $\alpha + \beta i = (3 + i)^{10}$, $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, να αποδειχθεί ότι:

α) $\alpha - \beta i = (3 - i)^{10}$

β) $\alpha^2 + \beta^2 = 10^{10}$.

20. Να αποδειχθεί ότι ο αριθμός $w = (\bar{z} + z^2)^v - (z + \bar{z}^2)^v$ είναι φανταστικός, όπου $z \in \mathbb{C}$.

21. Να αποδειχθεί ότι ο αριθμός $w = \frac{z + i\bar{z}}{\bar{z} - iz}$, $\bar{z} - iz \neq 0$ είναι φανταστικός, όπου $z \in \mathbb{C}$.

22. Αν $w = \frac{z}{z+i}$, $z \neq -i$, τότε να αποδειχθεί η ισοδυναμία $w \in \mathbb{R} \Leftrightarrow z \in I$.

23. Οι μιγαδικοί αριθμοί z και w συνδέονται με τη σχέση $w = \frac{z-2i}{z+2}$, $z \neq -2$. Να

βρείτε το γεωμετρικό τόπο των εικόνων του z στο μιγαδικό επίπεδο, όταν ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων του w είναι:

α) ο πραγματικός άξονας,

β) ο φανταστικός άξονας.

24. Αν $w = \frac{zi - \lambda}{\lambda i - z}$ με $\lambda \in \mathbb{R}^*$ και $z \neq \lambda i$, να αποδείξετε την ισοδυναμία

$$w \in I \Leftrightarrow z \in I.$$

25. Θεωρούμε το σύνολο $A = \{z \in \mathbb{C} / \bar{z} = \frac{1}{z}\}$. Αν $z_1, z_2 \in A$, να αποδείξετε ότι ο

αριθμός $w = \frac{(z_1 + z_2)^v}{z_1^v + z_2^v}$, $v \in \mathbb{N}^*$, είναι πραγματικός.

26. Αν $z_1, z_2 \notin \mathbb{R}$, να αποδείξετε ότι ισχύει η ισοδυναμία:

$$(z_1 + z_2), (z_1 \cdot z_2) \in \mathbb{R} \Leftrightarrow z_1 = \bar{z}_2.$$

27. Θεωρούμε τους μιγαδικούς $z = \lambda + 3 + (2\lambda - 1)i$, $\lambda \in \mathbb{R}$. Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των εικόνων του μιγαδικού z .
28. Να βρεθεί ο γεωμετρικός τόπος των εικόνων του z , όταν $z = 1 + \sin\theta + (3 + \eta\mu\theta)i$, $\theta \in \mathbb{R}$.
29. Έστω $z = w + 2 - 3i$, $z, w \in \mathbb{C}$. Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των εικόνων των μιγαδικών w , αν είναι γνωστό ότι οι εικόνες των αριθμών z βρίσκονται στην ευθεία $y = -2x + 6$.
30. Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των εικόνων των μιγαδικών z για τους οποίους ισχύει η σχέση $\operatorname{Re}\left(z - \frac{1}{z}\right) = -3 \operatorname{Im}(iz)$.
31. Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των εικόνων των μιγαδικών z , αν είναι γνωστό ότι οι εικόνες των μιγαδικών $1, iz, 1 - z^2$ είναι σημεία συνευθειακά.
32. Έστω η εξίσωση $az^2 + bz + \gamma = 0$, όπου $a, \gamma \in \mathbb{R}$ με $a \neq 0$ και $\beta \notin \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι, αν η εξίσωση έχει πραγματική ρίζα, τότε $\gamma = 0$.
33. Να βρεθεί ο γεωμετρικός τόπος των σημείων $M(x, y)$ όταν υπάρχει $\lambda \in \mathbb{R}$ τέτοιος, ώστε οι συντεταγμένες του M να ικανοποιούν τη σχέση $2(3y - xi) - (x^2 + y^2i + \lambda) = (8 - \lambda)i$.
34. Δίνεται ο μιγαδικός $w = \frac{1}{2}\left(z + \frac{1}{z}\right)$ με $z \notin \mathbb{R}$ και $\operatorname{Im}(w) = 0$. Να δειχθεί ότι οι εικόνες των μιγαδικών αριθμών z βρίσκονται σε κύκλο κέντρου O και ακτίνας 1 .
35. Αν $z, w \in \mathbb{C}$ και $w \neq 0$, να αποδείξετε ότι:
- α) $\operatorname{Re}\left(\frac{z}{w}\right) = \frac{\bar{w}z + w\bar{z}}{2w\bar{w}}$.
- β) $\operatorname{Im}\left(\frac{z}{w}\right) = \frac{\bar{w}z - w\bar{z}}{2iw\bar{w}}$.
36. Έστω η συνάρτηση $f(z) = z^2 - 2z + 3 = 0$, $z \in \mathbb{C}$.
- α) Να λύσετε την εξίσωση $f(z) = 0$.
- β) Αν ο μιγαδικός $1 + i\sqrt{3}$ είναι ρίζα της εξίσωσης $f(z) = kz + \lambda$, $k, \lambda \in \mathbb{R}$, να βρείτε τα k, λ .
37. Έστω η εξίσωση $z^2 + az + 1 = 0$, $a \in \mathbb{C}$. Να αποδειχθεί ότι:
- α) η παραπάνω εξίσωση δεν έχει πραγματικές ρίζες, αν $a \notin \mathbb{R}$,
- β) αν η εξίσωση έχει ρίζα φανταστικό αριθμό, τότε ο a είναι φανταστικός αριθμός.
38. α) Να λύσετε την εξίσωση $\sin^2\theta \cdot z^2 - 2\sin\theta \cdot z + (5 - 4\sin\theta) = 0$, $-\frac{\pi}{2} < \theta < \frac{\pi}{2}$

β) Να αποδείξετε ότι καθώς το θ μεταβάλλεται στο διάστημα $\left(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}\right)$, οι εικόνες των λύσεων της εξίσωσης κινούνται σε μια υπερβολή.

39. Δίνεται η συνάρτηση $f(z) = \frac{(1+z)^v}{1+z^v}$, $v \in \mathbb{N}^*$.

α) Να αποδείξετε ότι $f\left(\frac{1}{z}\right) = f(z)$, $z \in \mathbb{C}^*$.

β) Αν είναι $z\bar{z} = 1$, να αποδείξετε ότι $f(z) \in \mathbb{R}$.

γ) Να βρείτε για ποιες τιμές του v ορίζεται το $f(i)$.

δ) Να αποδείξετε ότι το $f(i)$ είναι πραγματικός για κάθε επιτρεπτό v .

40. Αν η εικόνα του μιγαδικού $w = x + yi$, $x, y \in \mathbb{R}$, κινείται στην ευθεία με εξίσωση $x - 3y - 1 = 0$, να βρεθεί ο γεωμετρικός τόπος της εικόνας M του μιγαδικού $z \neq 0$, για τον οποίο ισχύει $zw = 2 - i$.

41. Αν $z, w \in \mathbb{C}$ και A η εικόνα του z , B η εικόνα του w στο μιγαδικό επίπεδο, να δειχθεί ότι τα O, A, B είναι συνευθειακά αν και μόνο αν $z\bar{w} \in \mathbb{R}$.

42. Να βρείτε το γεωμετρικό τόπο των σημείων $M(z)$ στο μιγαδικό επίπεδο για τα οποία ο z^3 είναι πραγματικός και μάλιστα $z^3 \geq 1$.

43. Αν $z \in \mathbb{C}^*$ και ισχύει η σχέση $z + \frac{1}{z} = 1$, να αποδείξετε ότι:

α) $z^2 - z + 1 = 0$

β) $z^3 = -1$

γ) $z^{96} - z^{37} + z^{32} = 0$

δ) $z^{61} + \frac{1}{z^{61}} = 1$

ε) $z^{6\lambda+2} - z^{6\rho+1} + 1 = 0$, $\lambda, \rho \in \mathbb{N}$

στ) $(z-1)^{60} = 1$.